

Въ другочно отдавнашно врѣмѧ, той былъ посипаль всичка-тѣ околінѣ съ волканически вѣщества, които изъ утробъ-тѣ си изблювалъ, а тыя вещества съ врѣмѧ и вѣкове ся прѣтворили на найплодородниѣ прѣстъ — черноземъ.

Жителе-ти всичко това отдавна были забуравили, та малко-по-малко си насадили по Везувія, смалъ не до връха му, лозя и градины съ овощкы и го накытили съ много хубавы лѣтни кѣщи (виллы), отъ които чудно ся глядало сине-то море прѣзъ плодовитѣ-тѣ околінѣ и прѣзъ бѣлы-ты градове.

Покрай неаполскій заливъ едно врѣмѧ имало назизаны като лебеди градове, отъ които найсѣверно лѣжялъ прочутый градъ Кума. То было найстаро грыцко поселеніе у Италінѣ (1050 л. до Р. Х.) и майка на всички грыцки градове около Везувія. Найблизу до него былъ градъ Дукайархія (Путеолі). Между тыя два града, лѣжали край море-то прочути-ты бани Байа, дѣто богати-ти Римляне дохаждали да ся кѣпять и цѣлять и да ся насладять на хубавый вѣздухъ и на чуднѣ-тѣ околінѣ. Всрѣдъ разврата, въ който въ врѣмѧ на цари-ты бяше потънѣлъ Римъ, у Байа ся стичали всички разглезены, распуснѣты прѣскаче, женкарє и други похабены хора. Пѣснопойци-ти и писателе-ти на онова врѣмѧ съ остры сатыры и съ немилостивы критики блѣскали развратный животъ, който ся прокарвалъ тамъ. До Байа наблизу лѣжялъ градъ Мисена съ хубаво пристанище, а подолъ отъ него Неаполь, дѣто Римляне-ты, когато отпаднѣхъ и ся похабихъ, обычали да си прокарватъ врѣмѧ-то. Оттамъ за единъ часъ ся стигало въ Херкуланъ, а оттамъ понататъкъ бѣ Помпея, а послѣ Стабія.